КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ
КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ
МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН
САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

09.12.2019 № 244-П

Татарстан Республикасы, Спас районы, Танкеевка авылы адресы буенча урнашкан “Троицк чиркәве, 1859 ел, 1897 ел” ачыкланган мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкәрләре) бердәм дәүләт реестрына «Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты сыйфатында кертү һәм мәдәни мирас объектының сак предметын, чикләрен һәм территориядән файдалану режимын раслау турында

“Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында” 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, “Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында” 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 10 июнендәге 393 номерлы “Төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын яисә җирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектын кертү турында карар кабул итү тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау турында”гы 393 номерлы карары, 2018 елның 20 сентябрендәге дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының уңай нәтиҗәсе нигезендә **боерам**:

1. Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Танкеевка адресы буенча урнашкан “Троицк чиркәве, 1859 ел, 1897 ел” ачыкланган мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкәрләре) бердәм дәүләт реестрына «Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты сыйфатында кертергә.

2. «Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясенең чикләрен расларга (1 нче кушымта).

3. Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясеннән файдалану режимын расларга (2 нче кушымта).

4. Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының сак предметын расларга (3 нче кушымта).

5.Әлеге приказның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы мәдәни мирас
объектларын саклау комитетының
« 09 » 12.2019 № 244-П
боерыгына 1 нче кушымта

«Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
территориясенең чикләре

«Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
территориясенең чикләренең картасы (схемасы)

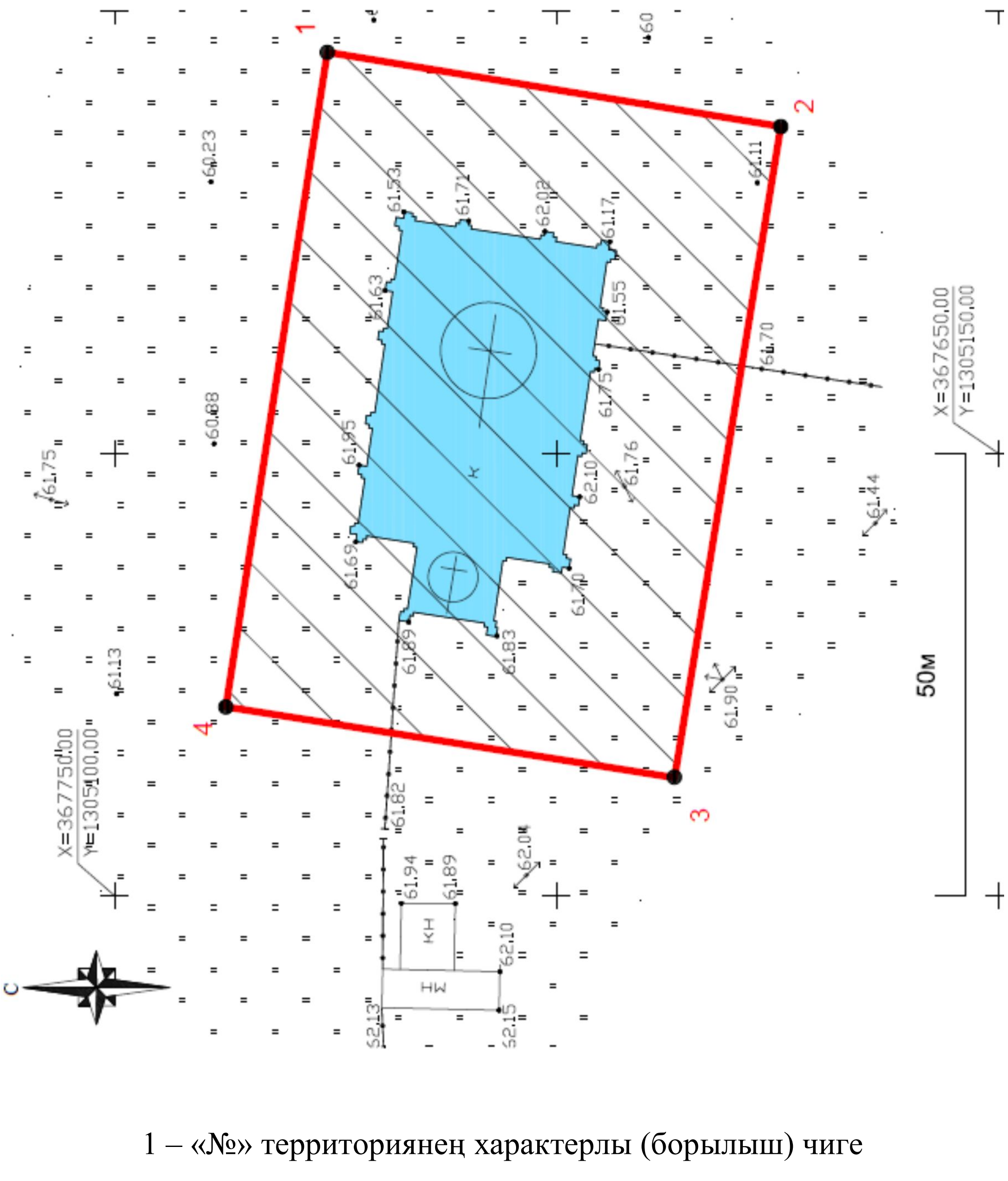

1 – «№» территориянең характерлы (борылыш) чиге

«Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең **борылыш нокталары таблицасы**

№	МСК 16 координаталар системасы		Нокталарның WGS–84 системасындагы координаталары	
	X	Y	Киңлек, B	Озынлык, L
1	367725,94	1305195,31	54°49'07,54"	49°06'45,20"E
2	367674,64	1305186,93	54°49'05,88"	49°06'44,73"E
3	367686,66	1305113,38	54°49'06,27"	49°06'40,61"E
4	367737,41	130512,36	54°49'07,91"	49°06'41,06"E

«Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең **тасвирламасы**

«Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәгечә уза:

Төньяк-көнчыгыш өлеше: мәдәни мирас объектының көнчыгыш фасады буйлап (т.1-2).

Көньяк-көнчыгыш өлеш: мәдәни мирас объектының көньяк фасады буйлап (т.2-3).

Көньяк-көнбатыш өлеш: мәдәни мирас объекты арасында таш торак булмаган бина, параллель рәвештә мәдәни мирас объектының көнбатыш фасадына (3-4).

Төньяк-көнбатыш өлеше: мәдәни мирас объектының төньяк фасады буйлап (т.4-1).

Татарстан Республикасы мәдәни мирас
объектларын саклау комитетының
« 09 » 12.2019 № 244-П
боерыгына 2 нче кушымта

Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
территориясеннән **файдалану режимы**

Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты
территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **рөхсәт ителә**:

- мәдәни мирас объектының физик сакланышын тәэмин итүгә юнәлдерелгән мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкару, шул исәптән консервацияләү, ремонтлау, реставрацияләү, заманча файдалануга яраклаштыру;
- мәдәни мирас объектының сакланышын тәэмин итү таләпләренә каршы килмәгән һәм мәдәни мирас объектының заманча шартларда эшләвен тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган хуҗалык эшчәнлеген алып бару;
- мәдәни мирас объектларыннан сак предметы булган үзенчәлекләрен үзгәртмичә, функциональ файдалануның төрләре нигезендә заманча файдалану өчен файдалану һәм аларны урнаштыру;
- «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, мәдәни мирас объектының бөтенлеген боза торган корылмаларны һәм объектларны, шулай ук вакытлы объектларны җимерү;
- гамәлдәге инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, җылылык белән тәэмин итү, газ, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) капиталь ремонтлау, шулай ук башкарыла торган эшләр (шул исәптән динамик йогынты) мәдәни мирас объектына йогынты ясамау шарты белән инженерлык инфраструктурасының яңа объектларын җир асты юлы белән салу;
- мәдәни мирас объектын саклап калуга, алардан файдалануга һәм аларны популярлаштыруга юнәлдерелгән территорияне төзекләндерү:
- мәйданчыкларны, алымнарны һәм машина юлларын түшәүдә традицион материаллар (кирпеч, таш, гранит һәм башка табигый материаллар, шулай ук табигый материалларны имитацияләүче материаллар) куллану;
- тарихи мохит элементлары характеристикаларына җавап бирә торган аерым урнаштырылган яктырту җиһазларын куллану;
- яшелләндерү: кисүне санлаштыра торган кыйммәтле агач токымнарын саклап калу, яшелләндерүнең яңа элементларын утырту;
- тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу, мемориаль һәм архитектура-ансамбль мөнәсәбәтендә (Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге

73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, аларны торгызу өчен кирәкле җитәрлек фәнни мәгълүматлар булган очракта, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, кече архитектура формаларын, коймаларны, капкаларны) югалган тарихи элементларны торгызу;

- мәдәни мирас объектының төп фасадында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру беренче каттан да югары түгел;

- эшчәнлек профиле турында мәгълүматны кулланучылар игътибарына җиткерү өчен билгеләнгән тышкы реклама чараларын урнаштыру, оешманың фирма атамасы, аның урнашкан урыны (адресы) һәм эш режимы, индивидуаль эшкуарны дәүләт теркәве турында һәм аны теркәгән органның исеме законнар нигезендә. Тышкы реклама чараларының биеклеге фриз биеклегеннән 2/3 дән артмаска тиеш, катлар тәрәзәләре арасында теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана торган урын;

- арка тәрәзәләре булганда, катлар тәрәзәләре арасында урнашкан конструкцияләрнең биеклеге ½ ка кадәр кими. Мәгълүмати конструкцияләрнең киңлеге, декоратив-сәнгать панноларыннан тыш, теге яки бу конструкцияне урнаштыру регламентлана торган простенка киңлегеннән 2/3 дән артмаска тиеш.

Югарыда атап үтелгән барлык эшләр мәдәни мирас объектларын саклау эшләрен башкаруга мәдәни мирас объектларын саклауның вәкаләтле органы тарафыннан бирелгән язмача рөхсәт нигезендә, мәдәни мирас объектларын саклауның вәкаләтле органы белән килештерелгән мәдәни мирас объектларын саклау буенча проект документациясен әзерләү һәм эшләр башкару йөкләмәсе, шулай ук дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының уңай бәяләмәсе булган проект документациясе нигезендә һәм күрсәтелгән эшләрне башкаруны тиешле мәдәни мирас объектларын саклауның тиешле органы тарафыннан тикшереп тору шарты белән башкарыла.

Троицк чиркәве», 1859 ел төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә түбәндәгеләр **тыела**:

- мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклап калу эшләреннән, шулай ук «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен исәпкә алып, мәдәни мирас объектының тарихи-шәһәр төзелеше мохитен саклап калу эшләреннән тыш, җир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару;

- капиталь төзелеш объектларын төзү һәм һәйкәл территориясендә булган капиталь төзелеш объектларының күләм-киңлек характеристикаларын арттыру, шулай ук җир төзелеше эшләрен, җир, төзелеш, хуҗалык эшләрен проектлау, башкару һәм мәдәни мирас объектын һәм аның саклау предметын саклап калуга һәм җайлаштыруга бәйле булмаган башка эшләр башкару;

- кондиционерларның мәдәни мирас объектының фасадларында һәм түбәсендә, эре габаритлы антенналар һәм инженерлык җиһазларының башка элементларын урнаштыру;

- тышкы реклама чараларын урнаштыру;

- җир өсте ысулы белән инженерлык инфраструктурасы объектларын (тышкы су белән тәэмин итү, канализация, җылылык белән тәэмин итү, газ белән тәэмин итү, электр белән тәэмин итү, телефонлаштыру һ.б.) үткәрү;

- киосклар, павильоннар, лапаслар, кече архитектура формалары урнаштыру, югалганнарны торгызудан тыш;

- динамик йөкләнеш тудыручы технологияләрне (басым ясау, матбугат, чүкеч һ.б. кебек машиналарны куллану, кривошипно-шатунлы механизмнар, чүкечләр һәм бәрмә хәрәкәтнең башка механизмнарын куллану, мәдәни мирас объектына һәм аның әйләнә-тирәсендәге төзелешләргә күпсанлы машиналарны берьюлы куллану;

- мәдәни мирас объекты территориясен теләсә кайсы төрдәге һәм формадагы төзелеш, көнкүреш калдыклары белән чүпләү;

- санитар кисүләрдән тыш, агачларның кыйммәтле токымнарын кисү.

Татарстан Республикасы мәдәни мирас
объектларын саклау комитетының
« 09 » 12.2019 № 244-П
боерыгына 3нче кушымта

Татарстан Республикасы, Спас муниципаль районы, Танкеевка адресы буенча урнашкан “Троицк чиркәве, 1859 ел” төбәк әһәмиятендәге мәдәни мирас объектының **сак предметы**

1. Бинаның урыны һәм шәһәр төзелеше характеристикалары һәм аның Танкеевка авылы төзелешенең композиция-планлаштыру структурасында роле.

2. XIX гасырның икенче яртысында эклектиканың культ төзелеше буларак бинаның типологик характеристикасы үзенчәлекләре һәм стилистик характеристикасы - рус-византия стиле рәвешләрендәге бина.

3. Күмәк-пространстволы чишелеш: планда турыпочмаклы төп күләм, ул дүртлек гыйбадәтханәне үз эченә алган, биш чатыр белән тәмамланган, бераз түбәнәйтелгән алтарь һәм көнбатыш кушылдыгы, аскы дүртлек һәм сигезенче чаң белән тәбәнәк кыңгырау, шатр белән тәмамланган.

4. Планировка-пространство характеристикалары: үз нигезендә дүрт пар дүрт пар дүрт кырлы баганадан һәм алар белән диварлар арасына корган, җилкәннәрдәге югары яктылык купозы барабанына һәм башка компартиментлардагы җилкәнле гөмбәзләргә терәк булып хезмәт итүче өч тонык зал структурасы, тышкы стеналар һәм аркылы урыннар чикләрендә планировка структурасы.

5. Ак ташлы мичтә кызыл кирпеч стеналары; кирпеч гөмбәзләре һәм аркалары; тәрәзә уемнарының кирпеч арок күперчекләре һәм ишек уемнарының горизонталь күперчекләре; кирпечтән ябулар; үзәк купольный барабанның кирпеч конструкциясе; яфраклы тимер белән капланган агач чатырлар.

6. Тәрәзәләрнең урыны, үлчәме, формасы һәм бизәлеше (арочный перемычкалы турыпочмаклы, алтарь ярымциркуль тәрәзәсе) һәм ишек (турыпочмаклы) уемнары.

7. Тәрәзә һәм ишек уемнарының столяр тутырылышларының тарихи геометриясе һәм конструкциясе.

8. 1859 елга фасадларның архитектур чишелеше - декоратив элементлар:

- ак таштан аскы өлешле профильле цоколь;
- фасадларны эрләнгән аера торган, кубомлы капительле ярым колонналы бәйләмнәр;
- чиркәү дүртлегенең ян фасадларында, алтарның көнчыгыш фасадында һәм кыңгырау ярусының көнбатыш фасадында өч эрләнгән кыскыч;
- ян фасадларның уртача профильле озын аркасы, ул туры почмаклы керү проесын һәм ярымциркуль күперчекләре арасындагы түгәрәк филенка белән икенче якты дөньядагы кучмә кучмә "флорентия" ишарәсе аша туры сызыклы ялган арканы берләштерә;

- тәрәзә төбендәге полочкага һәм кыскыч белән тулы ян колонкалы тәрәзә йөзлекләре, бераз бөгелгән профильле скатлары нәфис пинаклыкка тоташкан кечкенә ак таш волютлар белән тәмамлана;

- храм дүртлеге тәрәзәсеннән профильле эзләнүләрдә түгәрәк филенкалар;

- көнчыгыш фасадындагы ярымциркуль тәрәзәнең яссы фигуралы консолькалардагы тәрәзә төбе профилирланган архивольт белән тоташ;

- ак таш плиталы баскычлы кәрнизләр; тәрәзәләрнең тарихи металл рәшәткәләре;

- сигез кырлы барабан декоры - аларның профильле кәрнизле постаментлары, кабыргалардагы пилястрлары, карнизлар, үзәк барабандагы арка тәрәзәләренең профильле әйләнүләре һәм кечкенә барабандагы арка тәрәзәләре, чатырлар нигезендә күренеп торган кокошниклар;

- Чаң манарасы декоры - арочный проеманың профильле ягы, флорентия тәрәзәсе һәм көнбатыш фасадтагы түгәрәк филенка, храмнарга охшаган тәрәзә йөзлекләре, аскы ярусның ян фасадларында, почмаклы пилястрлар, карнизлар һәм зур булмаган түгәрәк тәрәзәләрнең ярымярус ян фасады, килевидные архивольтлар һәм пилясслар, шатр нигезендә кечкенә килен кокошниклары.

9. 1859 елга интерьерларның декоратив бизәлеше:

- дүрт пар дүрт почмаклы багана һәм диварны бизәгән пилястрлар;

- ян ишекләрне һәм архивольтлар арасында түгәрәк филенколы икенче дөньядагы икеле "флорентия" тәрәзәләрен берләштерүче арка куышлары;

- Үзәк барабан тәрәзәләре арасында пилястрлар.

10. Терәк бөжрасында һәм үзәк барабанның гөмбәзендә сакланып калган бизәк.

11. Гөмбәз нигезендәге металлик тоташтыргычлар.

12. Чын металл тәрәзә рәшәткәләре.